एषणा श्रीगुरुभ्यो नमः प्रणम्य श्रीमद्वीरं त्रिक्रमं स्तुत्वा गत्वा श्रीपर्युषणा व्रतकं स्वपदं विज्ञप्तोऽस्मद्गुरुं १
इह हि भरतक्षेत्रे पर्युषणा पर्वकृत्यं नाडपदसित्तरुद्धर्षुतपंचम्यां वा जिनाज्ञेति विधापितत्वात् चतुर्थ्यामेव जिनाज्ञेति व्यवस्थापनाय पर्युषणाव्रत कालिध्वनेः करणेविकीर्षुः प्रथमं सत्र योजनो मंगलाभिधेयाटीकोंगाथाम्राह नाभिरेव व्याख्या श्रीवीरजिनेंद्रं श्रीमहावीरतीर्थंकरं समुच्चयार्थस्कारः [illegible] कालकसूरीद्रं चतुर्थी पर्युषणाव्यवस्थाय कयुगप्रधान श्री कालकाचार्यं चनथा प्रणम्य सोऽत्र पर्युषणातिथिनियमे संप्रतिचतुर्थ्यामेव पर्युषणायु क्तिनिश्चये सत्रवक्ष्यामि समयज्ञिनाज्ञया प्रकर्षेण पूर्वपक्षोद्भावनपूरस्सरं सद्युक्तिकसिद्धांतकरणेन जनिष्णमोत्पन्नयः किंतु तंश्रीवीरं कालकाचार्यंच इंद्रप्रणतपदं इंद्रप्रणतपदं प्रणतोपाध्यायस्येति एवंविधयोरुभयोरपि स्मृतिः प्रकृतप्रकरणप्रत्युपकरणहेतुर्नवेत्येव यन्नात्रस्थाकालकसूरेः वाचिध्वनेः तच्चतुर्थी ×ण×× प्रवर्तकाचार्यनामज्ञापनार्थं अत्रिधयेच पर्युषणातिथिनिश्चयज्ञानलक्षणमित्यिगाथार्थः १ व अत्रचतुर्थी पर्युषणा कर्थंप्रवर्त्तनाकाल

एषणा श्रीगुरुभ्योनमः नमिऊंवीरजिणिंदं कालयसूरिंच इंदपणयपयं संपयपज्जोसवणा तिहिनिच्चयमेसं पवक्खामि १ कारणिआयचउत्थी कालगसूरीपवत्तिआतिहे साहम्मिसमायारव्व ज्जोवेतोतिहे आसाई २

प्रवर्त्तिताकस्मात्फलगता तामनंगीकुर्वन् काट्यजणएतदाह कारणिएव्याख्या पर्युषणाचतुर्थी कर्थंप्रवर्त्तेतिनिश्चिष्येणमोदिनेका रणकीर्तिर्निर्वचनं तत्रकारणेचवं मासोपुच्चति इत्यादिकेचउत्थीए अपवत्तेपज्जोसविज्जति आर्यनिशीथचूर्णिकारणि आयचउत्थी । अथकालगायरिएणपवत्तिआ कहेजणतेकारणमित्यादि सो आगमववहारीतिपंचोत्तरशततमगाथायांवक्ष्यते

[illegible] पडिनिग्गएत्ति अरण्णाओनियत्ता कालगायरिआएगूणगिवा नवंति मासवोत्तिकाउं महंतेआयरकारंति आगुरु [illegible] तेगुरुहिचक्खत्तपत्तिं जणएचत्ति एक्कोकुद्दालडोवदादिबाहिरो रमाअंतो पुणो पुणो उद्धवंतो आयरिएणतिपिट्ठपडिएणकारणेण [illegible] व्याख्या [illegible] विधत्स्यमानेति परिसियामहणुत्ता एवंजेणं पवेएंतीति तेणेवाहाणं [illegible] पयाणिवा अक्खमंति चात्रास्तिवंनसंति तद्भावसद्दे [illegible] वेनिनगरेण अणेसणाकारादित्ति वादलिंगया एवंमासेणंकारणाणं अन्नमन्नेणनिग्गयाविहरंता पडिहाणेणएगत्थ [illegible] पुव्वाणसमणसोयस्सय अथकालगयरेहिंनोदिन्नं जंवादेअणज्जामि ता [illegible] सोऽत्रनवेसपे नवे [illegible] सोत्तराओ [illegible] तेसोत्तरणिग्गए अनिमुखे समणसोयं मरुविंतरएपविठो कालगयो पविठेहित्तिणाउं [illegible]

साहुणो [illegible] वीर [illegible] नध्वएवद्धमाणजिणणाहो पज्जोसवणंकासी तेविवगणहरपमुहा ३

[illegible] तिथिनक्खत्तोवलयपडिपुन्नं तारिसंखणंतिं तद्दिवसंसमतो आणुवत्तीए इंदे आणुओगेअविहेहोति साहावइत्तिनपज्जवसो [illegible] [illegible] एवंतिं ताहेवत्त चीएपज्जो सविज्जं एवंकुणएहिं कारणेवत्त आपवत्तिआखाएवत्त आणुमयातहेसाहूणंमित्यादिकी [illegible] केनप्रवर्त्तिते तिप्रस्मिते श्राका लकसूरिणा प्रवर्त्तितेति किरक्फगतेति प्रश्ने तार्थं श्रीमद्वीरश्चवर्त्तिते साधुसमुदायेनकृणेन पुनः क्रमाद्विकल्पितं तीर्थात्मके सर्वेषांसम्मतं तीर्थं तद्वेतोः सर्वेषुरुफगतेतर्थः खद्युरवक्षरेण तेनत्वत्रवर्त्तेनकाले तदनरुफगतं कोपिनासीदित्यर्थः चतुर्थीमनरुफगच्च नकीदृगस्यादिति प्रश्ने तालोपयन्नस्तिरस्कुर्वन्नतीर्थंगतो

तीर्घंकरगोत्तनामकारीमहापातकृतीति गाथार्थः २ ८ अधकृपाक्षिकास्तार्घादीनामपवर्षवादकोऽत्र वर्तते इत्यत्र सूत्रे व्याख्या नन्वितिपरप्रश्ने नाङ्गीकृत्य पंचमी वर्द्धमानजिनतीर्थसामदायिकाः पर्युषणामकार्षीत् तामेव पंचमीमाराधकाश्चापि चोपाध्ये ॥ श्रीसुधर्मादयोप्यकार्षुः इत्यसूत्रकारेणसूत्रपरुषकदर्थकः परंपरागतमपि आचार्यपरंपरायातमपि चतुर्थीदिनं परित्यजति स तीर्घंकरगोत्तनामकारीकर्मस्यानुकूलमपि तिगाढाद्युमार्घः ३ ४ ८ अधकृपाक्षिकास्तार्घतिरस्कर्तुमाह इत्यत्र व्याख्या इतिचेत् ग्रायुष्कावत् स्यते पंचमीप्रवर्त्तने चतुर्थ्यास्थिते तीर्थक्रियमाणे पंचमीप्रवर्त्तनं पंचम्यां पर्युषणाकरणे तीर्थंकरुत्वे अन्यिनापरंपरायातंतीर्थ परावज्ञुरवं तीर्थबाधकारीतियावत् खेचोऽवधारणे तीर्थप्रतिपक्षकृत्तमेवेति तवापिसम्मते तादृक् पंचमीकरणमेव तीर्थकरस्यापि

×य×

एणंजुएहपंचमीए नद्धवए वद्धमाणजिणणाहो पज्जोसवणेकासी तेण वुगणादरप्पमुहा ३ इत्यत्रसूत्रपरुषदर्थको परं परामंगयंपिवत्तघिदिणं परिवज्जइसोतिच्चा सायणकारीकदासुत्तवे धवुगं इत्यत्र वुवुच्चइपंचमि पवत्तणेणवतिच्चेपडि रूलं तेविग्रतिच्चकरस्सवि उवुच्चंतेपितस्सावि ५ तिच्चपडिरूलचारी तिच्चयराणं लोइसाबसिं तित्रमाग्रवसवाडि

प्रतिकूलमेव यतूयस्मात्तस्यापितीर्थकस्यापि तदपितीर्थमपि कालगणमुत्करंसिघाणमिप्पाविघंवत्तनवत्तनावहि ६. प्रति ब्रस्तेत्यादिरूपेणोक्तिप्रत्यया आराध्यं तद्यायोयदाराध्यं प्रतिपक्षः सतत्पतिपक्षोसदत्पेव अन्यघाआराध्याराधकरं .. कुपक्ष्ये अस्तिचतीर्थतीर्थकस्यापिराध्यं अतस्तीर्थप्रतिपक्षे तीर्थकरप्रतिपक्षता चायत्रकोव्याख्यिबलेन सिद्धेतिगाघार्थः ५ ८ ३ तीर्थप्रतिकूलचारीचुनेःकोदृग्स्यादित्याह तिच्चपए व्याख्या योयस्यप्रतिकूलः सतस्यनिंदादर्वत्तेवादा ज्ञवेत्तेयात् ज्ञानी घीघंतिकूलचारी तीर्थकरादीनां तीर्थकरप्रतिपक्षसमयसारार्यापाध्यायश्चतुर्वर्णसंघधर्मविपक्षतपोऽभ्रदर्वादवाससं २

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June, 2017

× चित्रवतां सोऽग्निर्नोऽस्मयदृश्य मितिवाक्यं

× युग्म ×

MEMORIAL
BARODA

नीर्घयुतस्त्रीवे करः नीर्घ नीर्घकरस्त्रेतिद्वयं दर्शितः किं लक्षणोविकल्पितो नघुनवीस्वयः अघनदनेनरत्नघातेनप्रकरेण
तीक्ष्णादिवत् सिघातमपिविकल्पितदर्शयामोनिगघार्घः २४ ब अघाव्यक्रमतेसिघोतापिविकल्पितइतिदिदर्शयिषुः प्रघमंकि

यस्य देः प्रेत्र दंसित्रे अवत्तपहे अहमिकंतेजितहा विगप्पिअंकिंविदासप्पि २४ किणसमएसिघंतो निस्तु
त्रिप्पसुद्धअहपरिकेएं सुत्तेगुरुकमविहिणा हाअमहाणेपिजंसंतं २५ तंसुत्तेणोगविहेणाणारय

×णादिषु
×एम्घादि
अघानयणेण
विसे जहिं
दसकाइसद्द
बो २६ ×१

×लिखित×२ कांतस्फुटयेमाह निणवरेत्यादिव्याख्या सूत्रंसामायिकादिकंसिघोतानणपते नघुनःपुरुकपावस्फुयंकेवलंकिंतु निर्युक्तिपसुरवतदघेपरिकी
र्तनं निर्देशमात्रमेव तदपिगुरुक्रमविधिनाधीतंगुरोःक्रमश्चास्यायंपरिपाटीतनागतोयाविधिः ३ दंसासमुद्देशादियोगानुज्ञनादि
लक्षणस्तनादेशुस्तेनाधीतंगुरुकमेणोप पन्नितं नघुनःपुरुकाश्चतोऽधीतं तदप्यहानं वर्तमानकालं समयमपि तदपि ३ बो २६ ×१

×२५ व अघ स्वरूप माह तं×४ सत्क्रियमाणं नघुनंकालदोषेणाछिन्नंसिघंतःप्रवचनप्रतीवऽघिगमार्घः सुत्तेणव्याख्या सूत्राणि गणधरप्रत्येकबुद्धश्रुतकेवल्यऽभि
न्नदशपूर्वधरप्रणितानि यदुक्तं सुत्तेगणहररइअं तहेव पत्तेअबुद्धरइअंच सुअकेवलिणारइअं अभिन्नदसपुव्विणारइअं
त्ति एतानिचत्वारिसूत्राणि प्रायोयोग्यनुज्ञनादिविधिनैवकृतव्यवहारिभिरधीयाध्यापयेयानिमातिशयपुरुषपरिचितत्वात् तत्रा गमव्य
वहारिकालवर्त्तिमधुकृता रूपदेशमात्रादीन्यपिसूत्राणि तान्यपिनामतोऽनेकप्रकाराणि नघादिकानिविदंगोयोग्यानिप्रतीतानिकांनिचि
न्नसदृशानिसिघा दीनिवस्तुरूपाणि कानिचिदश्रावकांदीनिमूलसूत्राणि नंद्यनुयोगद्वारादिनाप्रसिद्धकोणिकरूपाणि तत्रापिकालिको
त्कालिकादिरूपाणि एवमागमोक्तसूत्रलक्षणयुगा न्यन्यान्यपद्यावन्नाघेनिर्वृत्तिरिचार्यादिजिदिरचिता निसूत्राणिनवेतिय

×लिका×२ हु

×रक×

घाकर्मयेघक्षेत्रममासमंयद्दिणादीति तत्रसूत्रलक्षणोचवं अण्णगोघमहद्धे बत्तीसा दोसविरहिअंचव त्ति, एतुनंसुत्ते अघदित्र
गुणाहिं नवावत्ते १ अस्याव्याख्या अल्पग्रंथं य महार्थंवातिममाहारहेघः इत्यादय्यपक्षेप्यायुक्तंसदित्यादि तत्रसूत्रं अल्पग्रंथंमहार्घं
चनव तीत्यर्घः यश्चघात्रिंशद्दोषरहितंसूत्रंभवति किपुनस्तेघात्रिंशद्दोषायेसूत्रेवक्ष्यमाणायावत्ते अत्रिअ१मुवघायजुणयं२निरत्थय३म
वच्चयेअचले पडुप्पिलेव४निम्मारव५महिअच्चत्तेण६ पुणरुत्त७णवाहय८मसुत्ता९ १ कमजुत्ता१०अयाणिल्ला११ विनाभिन्ना१२यलिं
गाजिन्नो१३ अणत्तिहिअ१४मपयमेवय१५ महावहाणे१६णवविहिअंच१७ २ कालअ१८च१९रुयाविरुद्धो२० मसयविरुद्धंच२१वय
णमित्तंच२२ अन्नावत्तीदोसा२३ नेउअसमत्तदोसो२४ उ ३ नवमोरुयगादोसो२५ निद्दिस२६ण्णयच २७अधिदोसो२८ एस्सुत्त
दोसा बत्तीसंकित्तिनायव्वा ४ एतासांव्याख्या तत्राद्यंतमन्यतोद्भावनं ×रुक× स्तुतिनिक्षेपश्च यथा ईश्वरकरिकेजगदित्याद्यस्तुतोद्भावनं
नास्त्यात्मेत्यादिव स्तुतिनिक्षेपः १ उपघातःसत्त्वघातादिरुद्भावनकं यथावदविहितात्हिंसाधर्मीयेत्यादि २ निरर्थकंयत्रवर्णानांक
मनिर्देशमात्रमुपलप्यते नघार्घयिघा अत्राऽऽईइत्यादि किंत्वादिवत् ३ असंबद्धार्घमपार्थकं यथा दशदाडिमानि षडूपूपाः कुंडमजाजिनं
पलपिंडस्त्वरकीटिके दिशाहुदार्वा मित्यादि ४ यथा निष्क्रम्यांतरस्यमंजवतोविवक्षितार्थोपघातःकर्तुंशक्यते तत्रसूत्रं यथानव कंवलोदेव
दत्तइत्याद् ५ इत्ना महितोपदेशकश्चेन पापव्यापारोपदेशकंतु द्वितीयं यथा एतावानेवलोकोऽयं यावानिंद्रियगोचरः भाद्रकपदंपश्य
×रुक× यद्वदत्यक्षकोटरंपिबत्यादत्तचारुलोचने यदतीतंवरगात्रितन्नते नहिनाकृतं निवर्त्तते समुदयमात्रमिदंकलेवरं २६त्यादि यावदवचना
दित्तघाविधयुक्तिरहितंपरिफल्गुनिस्सारं ६ अक्षरपदादिनिरपेक्षमात्रमधिकंयतेरवहानसूत्रं यथानित्यःशब्दोघटत्वादिति तथा अनि
त्यःशब्दःकृतकत्वादिति ए घनरुक्तंद्विधा शब्दतोऽर्थतश्च तत्राद्यंदीपनन्यघनर्वचने घनरुक्तं तत्रशब्दतः घनरुक्तंयथा घटोघटइ

त्यादि अर्थतः पुनरुक्तं यथा घटः कुटः कुंभ इत्यादि अर्थापन्नस्य पुनर्वचनं यथा पीनो देवदत्तो दिवा न भुंक्ते इत्यर्थादेव गम्यते रात्रौ भुंक्ते इति तत्रार्थापन्नमपि यदेतन्नाक्तं खलु भूते तस्य पुनरुक्तता १० व्याहतं यत्रान्येन परोक्तं व्यहन्यते यथा कर्मणो व्याप्तिः फलेन व्याप्तिः कर्मणि कर्मणामित्यादि ११ अयुक्तमनुपपत्तिक्षमं यथा नेषोकटतटन्यायेष्टं गोज्ञानं मदबिंदुलिंगमित्यादि १२ क्रमहीनं यत्र क्रमो नासाध्यते यथा घ्रास्यत्रीणि मनोज्ञानि घ्राणं वक्त्रं श्रोत्राणि मधुः स्यरीरसगंधरूपस्पर्शा इति वक्तव्ये स्यरीरूपस्पर्शगंधरसा इति ब्रूयादित्यादि १३ वचनविपर्ययो वचनव्यत्ययो यथा इक्षावतोऽधिष्ठिताइत्यादि १४ विभक्तिविपरिणामो यत्र विभक्तिव्यत्ययो यथा वृक्षेण यशेति वक्तव्ये वृक्षः यशसे दिति ब्रूयादित्यादि १५ लिंगविपरिणामो यत्रलिंगव्यत्ययो यथा अयं स्त्रीत्यादि १६ अनभिहितं स्वभिप्रेतोऽनुपदिष्टं यथासन्नमः पदार्थोवोऽपि कस्य प्रकृतिपुरुषान्यधिकेसौख्यस्य दुःखसमुदायमपार्थनिरोधलक्षणं चक्रायेत्यत्रादि रिक्तं वाबोद्धव्येत्यादि १८ यत्रान्यच्छब्दाऽधिकारेऽन्यच्छब्दादन्यत्र भवेत् तदपदं यथायोपदानिधत्तव्ये वितानीयपदमभिदध्यात् १९ यत्र वस्तुधर्मावोऽन्यधाभिहितोऽन्यधाभिधीयते तच्चावदानं यथाग्नीतोवह्निर्मेत्रीमदाक्षमित्यादि १९ यत्र प्रकृतमुत्सृज्याप्रकृतेऽभिधीयते पुनः प्रकृतमुच्यते तद्यवादितं २० कालदोषोयत्रातीतादिव्यत्ययो यथा रामोवनंप्रविवेशेतिवक्तव्ये रामोवनंप्रविशतीत्यादि २१ यतिदोषोऽस्थानविरतिः मध्येघाऽविरतिर्वा २२ अविरलेकारविशेषास्तुनश्रुत्येऽविदोषः २३ समयविरुद्धंस्वभिधातविरोधि यथा मोक्ष्यस्यासत्कारणं कार्यं वेत्यादिकस्य वासदिति २४ वचनमात्रंनिर्हेतुकं यथाकश्चिद्यद्यस्य कचित्प्रदेशे लोकमध्यतयाऽवस्थः प्ररूपयति २५ यच्चाधीपत्पाऽतिक्षमापतति तत्राधीपत्तिदोषो यथाऽदक्कक्रैरोनहंतव्यइत्यत्रोर्ध्वपत्त्राशिषघातोऽडुक्षइत्यापतति २६ यत्र समा समविधिप्राप्तं समासंनकरोति तत्र समासदोषः २७ उपमादोषो यत्रहीनोपमा क्रियते यथामेरुःसर्षपोपमः अधिकोपमावाक्रियते

यथासर्षपोमेरुसंनिभः अनुपमावा यथामेरुःसमुद्रोपमइत्यादि २८ रूपकदोषः स्वरूपस्यतावयवानांव्यत्ययोयथा पद्मेनेव मुखंमुखेनेवपद्मं क्षदवयवान् रूपयति अन्यस्यवासमुद्रादःसंबंधिनोध्रुवयवांस्तत्ररूपयतीति २९ निर्देशादोषो यत्रनिर्दिष्टपदानामेकवाक्यतानाक्रियते यादृदेवदत्तःस्था ल्यामोदनंपचतीति अनिर्धारयंपदमिति निर्धारयेन्नानिर्धारयेत् ३० अपदार्थदोषोयत्र वस्तुनिपर्यायोपिसत्पदार्थांतरत्वेनकल्प्यते यथासतोभावःसत्तेतिकृत्वा वस्तुयथायथा एवसत्ता सामान्यविशेषिकैःषट्सुपदार्थेष्वंतर्भूतेषु पदार्थांतरत्वेनकल्प्यते तच्चायुक्तं वस्तुनामनेतपर्यायत्वेन पदार्थांतरत्वप्रसंगादिति ३१ यत्समभिव्याहारोनकरोति दुष्टंवाकरोति तत्समभिदोषः ३२ एतेचत्वारोदोषाः एतैर्विरहितंयत्तल्लक्षणयुक्तंसूत्रं अष्टभिश्चयुणैरुपेतं तल्लक्षणयुक्तमितिवक्तव्ये तेचेमेगुणाः निर्दोषंसारवत्सगर्भमयुक्तमलंकृत्रं त्रवणाश्रंसोदयारंच मित्रंमधुरं मेदय १ तत्रनिर्दोषंसर्वदोषविप्रमुक्तं सारवत्तेगाढबंधनत्वंबह्वर्थयुक्तं हेतवोऽप्यत्यव्यतिरेकलक्षणास्तैर्युक्तं त्रयोस्त्रिकाद्यलंकारैरलंकृतं त्रपनयोपेतं त्रपनीतं ग्राम्यनेणितिरहितंमोपचारं वर्णादिनियतपरिमाणंमितं श्रवणमनोहरमधुरं अन्येष्वकेषुचित् षड्गुणाःसूत्रस्य पठ्यंते तद्यथा अल्पाक्षरमसंदिग्धं सारवद्विश्वतोमुखं अस्तोभमनवद्यं सूत्रंसद्गुणमित्रं १ अल्पाक्षरं यथासामायिकसूत्रं असंदिग्धं मेधवराक्षरवद्यत्तल्लक्षणवमनुरगाद्यनेकार्थं मेत्रायकारिनत्यवति मासक्षमवत् विश्वतोमुखं घृतिसूत्रं वरंणाद्युयोगाद्यथैवंतच्छ्रेयस्कारित्वात्सूत्रं यथा धर्मोमंगलमुत्कृष्टमित्यादिश्लोके चत्वारोप्यनुयोगाव्याख्यायंते अथवाःनेतार्थाच्चात् यतोविश्वतोमुखं ततःसारवदितिसारवत्सूत्रस्य इत्युपायेनयोज्यते अस्मिंश्च व्याख्याने पंचावयवयुणा तवेति स्तोत्रकाश्यकारवाग्राह्यदोषोपपातास्तैर्विमुक्तमस्तोभकं अनवद्यं पापव्यापाराग्रहरूपकं एवंलक्षणंसूत्रं सर्वज्ञभाषितमिति एतल्लक्षणयुक्तेनिर्युक्तिरुच्यापिकथंचिन्सूत्रंनाप्यते [illegible] यथासूत्रेण वस्त्रंकीयतेनाप्यद्यापिपर्यंतेक्षयास्त्यंव्याख्येयस्वरूपत्वात् नतुनिर्युक्त्यादिकं सूत्रंयेनोक्तंतन्नयुक्तं आगमेऽर्थेनप्रतिपादनात् तथाहि सूत्रेपरुषनंतरंतिणीआपं ते सूत्रप

×३ ×२

ગયા વર્ષની તુલનામાં આ વર્ષે ઉત્પાદનમાં ૩૨ ટકાનો ઘટાડો થવાની શક્યતા વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે. ખેડૂતોના જણાવ્યા પ્રમાણે ચોમાસાની શરૂઆતમાં પૂરતો વરસાદ થયો હતો, પરંતુ ત્યારબાદ લાંબો વિરામ આવ્યો. આ સમયગાળામાં મગફળીના છોડ ફૂલ અને શીંગ બેસવાની પ્રક્રિયામાં હોય છે, જેને પાણીની સૌથી વધુ જરૂર હોય છે. પાણીના અભાવે ફૂલ ખરી પડ્યાં અને જે શીંગ બની તેમાં પણ દાણા પૂરતા ભરાયા નથી. પરિણામે પ્રતિ વીઘા ઉત્પાદનમાં ઘણો મોટો ફટકો પડવાની શક્યતા છે.

ખેડૂત આગેવાન શ્રી વિજયભાઈ પટેલ (ઉંમર ૫૮) એ જણાવ્યું હતું કે, “અમારા વિસ્તારમાં ઘણા ખેડૂતોએ દેવું કરીને વાવેતર કર્યું હતું. હવે પાક નિષ્ફળ જવાની સ્થિતિમાં બેંકના હપ્તા અને ઘરખર્ચ કેવી રીતે ચૂકવવો તે મોટો પ્રશ્ન છે.” તેમણે માંગ કરી હતી કે સરકાર તાત્કાલિક સર્વે હાથ ધરીને અસરગ્રસ્ત ખેડૂતોને સહાય ચૂકવે.

જિલ્લા કૃષિ અધિકારી શ્રી કમલેશ પરમારે જણાવ્યું હતું કે, “ઓછા વરસાદની સ્થિતિમાં ખેડૂતોએ પિયતની વ્યવસ્થા ધરાવતા વિસ્તારોમાં પાકને બચાવવા માટે તાત્કાલિક પગલાં લેવાં જોઈએ. જે ખેડૂતો પાસે બોરવેલ કે કૂવાની સુવિધા છે, તેમણે ટપક સિંચાઈ અથવા ક્યારા પદ્ધતિથી પાણી આપવું જોઈએ.” તેમણે ઉમેર્યું કે વિભાગ દ્વારા ખેડૂતોને માર્ગદર્શન આપવા માટે ગામડાંઓમાં કેમ્પ યોજવાની પણ તૈયારી ચાલી રહી છે.

દરમિયાન, ખેતીવાડી વિભાગ દ્વારા આ વર્ષે ૧૨,૫૦૦ હેક્ટરમાં મગફળીનું વાવેતર થવાનો અંદાજ મૂકવામાં આવ્યો હતો, જે ગયા વર્ષના વાસ્તવિક વાવેતર કરતાં લગભગ ૧,૮૦૦ હેક્ટર વધુ હતું. જોકે, હાલની પરિસ્થિતિ જોતાં આ વિસ્તાર ઘટીને માત્ર ૮,૪૦૦ હેક્ટર જેટલો રહેવાની શક્યતા છે. આ ઘટાડો સીધો ઉત્પાદન પર અસર કરશે. ખેડૂતોનું કહેવું છે કે જો સમયસર વરસાદ નહીં આવે તો વાવેતર કરેલો પાક સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ જશે.

ખેડૂત આગેવાન શ્રી વિજયભાઈ પટેલ (ઉંમર ૫૮) એ જણાવ્યું હતું કે, “અમારા વિસ્તારમાં ઘણા ખેડૂતોએ દેવું કરીને વાવેતર કર્યું હતું. હવે પાક નિષ્ફળ જવાની સ્થિતિમાં બેંકના હપ્તા અને ઘરખર્ચ કેવી રીતે ચૂકવવો તે મોટો પ્રશ્ન છે.” તેમણે માંગ કરી હતી કે સરકાર તાત્કાલિક સર્વે હાથ ધરીને અસરગ્રસ્ત ખેડૂતોને પ્રતિ હેક્ટર ઓછામાં ઓછા ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા સહાય ચૂકવે. આ ઉપરાંત, પાક વીમા યોજનાનો લાભ પણ ઝડપથી મળે તે માટે ખાસ ઝુંબેશ ચલાવવાની જરૂર છે.

જિલ્લા કૃષિ અધિકારી શ્રી કમલેશ પરમારે જણાવ્યું હતું કે, “અમારા વિસ્તારમાં ઘણા ખેડૂતોએ દેવું કરીને વાવેતર કર્યું હતું. હવે પાક નિષ્ફળ જવાની સ્થિતિમાં બેંકના હપ્તા અને ઘરખર્ચ કેવી રીતે ચૂકવવો તે મોટો પ્રશ્ન છે.” તેમણે માંગ કરી હતી કે સરકાર તાત્કાલિક સર્વે હાથ ધરીને અસરગ્રસ્ત ખેડૂતોને પ્રતિ હેક્ટર ઓછામાં ઓછા ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા સહાય ચૂકવે. આ ઉપરાંત, પાક વીમા યોજનાનો લાભ પણ ઝડપથી મળે તે માટે ખાસ ઝુંબેશ ચલાવવાની જરૂર છે. ૫

आधारापेक्षया आधेयादिग्रायोनारेणकत्वेनवभदायसत्वेनयोगिरत्नस्तनमंडूषावत् नघदत्तापितार्घकृद्भाषिता वेरत्नष्टतये
मूषाकल्पेसूत्रं तार्घकृद्भाषितार्घ मे रकणार्थे मेवगणधरादिभिः सूत्रस्यरचितत्वात् यच्छब्दविपरीतसंज्ञितः विपरीता अ घयेकृ
प्रास्तत्रेमसूदित्यनघा कृतासंज्ञा साजातायस्यति मनरसंज्ञा मनुष्यचेष्टा तया रहितो ज्ञेयोगो पुत्रइवा वर्गेतव्यइत्यर्थः ३१ब
अघघवर्गप्रसिद्धस्तत्रस्तंत्रोसमर्घयन्नाह "अमुगं० व्याख्या अमुकंविशरजातेस्त्रेचनणिते अमुकंवप्रकरणं प्रमुखवइतिव्यवहा

णकप्पं अछोऊलसन्निहातन्त्रिसो विवरीअसोनिन्नेऊ नरसंखा विरहितेणंत्र २९ अमुगेसुत्तेसणिअं नणिअंत्रा
मुंवयगरंप्पमुहं इत्यववहारा अइसय णाणि विवक्काइदिक्काउं २९अघवयगरणपमुहं सुत्तं असुत्तस्सकएा
णजुत्तं जोअुणनिसुवएसो कंनाइऊलुत्तअविरुधो ३०

रोऽतिशयज्ञानिविवक्षयाऽवगंतव्यः यतोयोगाद्यनुक्तादोनदुद्दिश्येवघइत्यादिनिगाघार्घः ३९ अत्रघाकिंस्यादित्याह अघ
इत्यादिव्याख्या अन्यघा यदिप्रायुक्तविवक्षानस्यात्तर्हि सूत्र वक्ष्यमाणेन अन्यगंथेत्यादि प्रायुक्तस्त्रलक्षणेनयु तंसहितं प्रकरण
प्रमुखवयुषदेशमात्रादिकंसूत्रंस्यात् अन्यघासूत्रलक्षणवक्तव्यताया अकिंचित्करत्वापत्तेः यद्यसूत्रमन्यएवाधिमिविवक्षनत्वा
स्वयेस्वत्वमेत्यामर्घपूर्णतेसूत्रमेतादृशमिनिखूने तन्नसर्घज्ञेनैतद्योक्ष्यमाणं सूत्रं नाणिमसिमर्घे स्पेवास्तवत्वात् अ
त्रेव्याख्येयमित्यत्रानधिकृतसूत्रंसर्घज्ञभाषितमिकृत्वमत्तविप्लवत् यःपुनर्निनोपदेशः यएवार्घउपदेशः निबद्ध
सएवपुष्पमालायोनिबद्धःसन्नतदायत्र क्षते।तत्रकुंजादिऊलवत् सत्रयदेशोऽविरुद्धइतिगाघार्घः ३० ब

×इ×ञ

×वत्तापिक्कलक्खणेणिघेते×

×विलक्खणः× अ घो कल्लक्कुणव्यतिरिक्तस्यसिघोनानामनंदर्शयन्नाह त ञ्चवि० व्याख्यांसद्विद्यमानेयादकाक्षरमकारादि नघोषी तदपलाषी ×तेनाधातः
स्वीकृतौ ञ्चयसिघोतोपिं विपरीतलक्षणः वक्ष्यमिघोतलक्षणापेक्षया व्यत्यासलक्षणो निम्नस्त्रीघोक्तप्रकारतश्चिनं तथाचः मरु पाणिदिवि
मरीचिकायांजलमिवमूखेऽनानोक्तमिं स्वयमसिघोतोपिसिघोतयदानामत इतिसिघोनानामः एवमेकाक्षरापल घोनानां नाम्नेत्यिसिघे देशादत्रोः सूत्रमेवतत्रापि अमुकमसुकंचनेतिखंडखंडग्रहणे तावन्मात्रा क्षकरणे कावात्री तदा विनाऽपिन
ज्यतेइतिगणघार्घः ३१ व अघकर्षनेदेशादेशवाचिनः किंवाक्षणकारिणश्चेतिदर्शयन्नाघायुगमाह केइविन० केइविसुए

तत्तविसंतिक्करकरालाविअहोऽविलक्कणोनिघो मोसिघंनाजासो कावत्तादेसदेसेहिं ३१ केइविणंतिअहे
मणामोसुत्तमेवमिणं केइविसुत्तंसुत्ताणुसारिनिज्जुत्तिपमुहंपि ३२ केइविसुत्तविवरीं अमुगंअमुगंवानति
विसाणा मज्झमकडतावणाकप्पंकप्पंतिधम्मपरं ३२

व्याख्या केवि इनुपाकविशेषाश्चयेस्तत्रमेव केवलेसूत्रे प्रियोतेमन्यामहेइतिनणेति केचिच्चपाशप्रकृतयः सूत्रानुसारिसूत्रसंग
तोनियुक्तयः अपिकेचित् ×दयो× त्रेघपिविनाणं कुर्वंतीति विनाणेसूत्रेरमाह अमुकं निज्जी×सूत्रं× घादिसूत्रंपमा
णं मन्यानिशीघादियेनतिविज्ञाता देवतायत्तस्वभिजा चाउयीघदशैनकलाऊ शक्ताः यद्यविगतं शा नंयेन्यसूत्रविज्ञाता अ
ज्ञानिनः पातकीदृश्यवस्तुं कुर्वीणा इमादृतेमर्घेपिमक्कटकतापनकेकल्पे धर्मेपघंकल्पयेति मक्कटिकानोतावदयंस्वभाव
यत्रशीतकालेशीतार्त्तौ अग्निबुध्यासुंजाः सन्तुदायोकृत्य मनुष्यवच्चस्तयादादिनिरूपनकाविघ्नंकुर्वंति नचतद्बुद्धिकल्पितागु

×लोहितवर्णसाम्यात्×१

रक्षा न पवक्कातूरजादेरात्मनः यथा येन प्रकारेणमनवंतीतियथासंचवानि यथोचितव्यापारान्वितानि नानाऽनेकप्रकाराणि मारु
प्रस्तुतविचित्रनामा कितानि विचित्राणिरूपाणि चित्रालिखितानि चि त्रकर्मआलिखितानि तेषामन्यमेऽन्तरामातरमेतः पुरावेन अंतःपु
रोवमार्टचेन पितरदोमचेनदमंपितरंचेत्यादिरूपेण विपर्ययेणनामावक्रोक्तोलोऽन्यसंज्ञावादी बाह्यःपर्षदो बहिःकर्त्तव्यादिरूपकरा
द्धिः नाथार्थस्वयं एकनचित्रराजाचित्रकरोनलिनः नोचित्रकरएकोचित्रशालामनोज्ञाकर्त्तव्या तत्रोचितप्रदेशेमदायोमा तापितरौ नतुर
तत्रचविनयान्वितामस्मृतिः तथाचकविद्वचित प्रादत्तो मन्मूर्तिस्तस्तुरंतोविचित्रावशान्विताविनयवत्सलोऽलब्धजनादिगणयोलंकृतोगोपा

संनव णाणरूवाइवि त्तलिहिआइं तयन्नसन्नवाइंतणेअ ओतिजइमुक्को ४७ तद्दिणनासिअ अथा
सीसपसीसाइरइअंतुनाइं अणब्भवाइंतमिं नमइ तिब्बेणबओनि ४१

गा अंतःपुरेइत्येवं प्रघोचितप्रदेशेऽ

यघोचितक्रियोपेतां आलेख्याइत्यादिनेतनपाक्षंते कोतुकविलोकननिमित्तमागतान् पौरान्द्विजनान् प्रत्येकःकश्चित्तथाविधसमयस्से
कोदिपरिज्ञातस्वरूपोप्यात्मायोकोऽन्यंदेवायइवदर्शयन् अंगुल्यग्रेणमातरमंतःपुरावेनेत्यादिविपर्ययवादी बालास्तत्पाकपुरुषः
मूर्खोयंवादिकर्त्तव्यइत्याकोरव्यःअर्थ ग लेहस्तंयित्वाज्ञालतोबहिर्निष्क्रामपदे यष्टिति दृष्टांतोपन्यस्ते इतिगाथार्थः ध ब अथ
×क×इदानींतियोजनामाह तद्दिणनासिताघटि त्रिष्पत्रत्रिष्पादिनोरचितानि यानिसूत्राणि तेषामन्यार्थवादी पाक्षिकस्त
द्वेनचित्रत्रोघंमाधुरि त्यादिविपरीतार्थवादी तार्थेनबाह्योनाणपेतइतिबाह्योपन्ययोजना अन्यंतरापुनारवं स्वरूपादीद्रियानुक्तत्वा
स्याज्जिनेंद्रपूजा अंतःपुरीकृत्या तथाचेनपरिहार्यमात्रमाप्यात्पातकं माष्टकल्पं तथाचजिनेंद्रपूजोपातकंचेन्नष्टुंनोचि

×सूत्रिमा×

विकरमित्यनदृष्टांतमाह गोडुग्धव्याख्या गोडुग्धं अर्कदुग्धंचेतिद्वयंनिक्षनास्यांश्वेतवर्णदुग्धनामस्त्रीउल्लप्रत्युल्यंपरिणामं
नपरिणत्याऽदध्यगतियथा तथा तीर्थंतीर्थानां तार्थं तीर्थं सामान्यमदीक्षादयो पातिगाथार्थः ४७ ब अथलोकिकमिथ्यात्वापेक्षया
कृपाक्षिकमिथ्यात्वमुत्कटंभवतीतिदर्शयति जंलोउत्तरव्याख्या यत्कृपाक्षिकमेवंविधंलोकोत्तरमिथ्यात्वं तत्लौकिकमिथ्यात्वापेक्षं
पापं यथावच्चनागविषतस्यालुघुटविषंप्रकटमुद्भिनघतीतमु कटमुग्रं यतोयथावच्चनागविषंभक्षतीकारंनतथाताल्लुघुटं ए
कमिथ्यात्वंनदृष्टदोषमाश्रयंनतथालोकोत्तरमपीतिगाथार्थः ४८ ब अथोक्तदृष्टमेवसमर्थयति उज्जोविव्याख्या यथान्तःतीर्थिकाजैन

गोडुग्धमक्कडुग्धं वणनिद्दाणेहिंउल्लमयउल्ले परिणामेणिदऊणत्ति तित्थतित्थाणमरुई ४७ जंलोउत्तरमि
छे लोइअमिच्छत्तंमहापावं जइवंचनागविसउ तालु उडेघुक्कडेयवडे ४८ उज्जे वितिव्वाए लोउजि
णासायणे इमंनन्ने इत्थवयणं जेनासइ इत्तरोतेपनाहापावो धणजंतसिंमाणसित्ते पावंवोत्तुंपक्कनमघणु

तीर्थंतप के तथाकृपाक्षिकेरयीतिउल्लेयंतीर्थंतापो लोकोलोकिकमिथ्यात्वंयेनचित्यघोक्षते जिनशासनंघतीद्वेजिनशासनेनान्यदे
वयंरूपेणवचनेयद्यस्मान्नाभवं इतरःकृपाक्षिकः तदप्यन्यथा जिनपवचनमपि नेदंजेनतीर्घमितीविपरीतेनाभवते तच्चतीर्थस्यमहाशा
तना नस्तेतावतेवपापविरतिः किंतु वयमेवजेनाइत्यवंरूपेणाजेनन्तेतेपिनिह्नवविकल्पतमार्यजेनसंज्ञावादी तार्थसपर्यया नेता
पिमहाशातनेतिसूदनक्रियाविधायीमाणे लोकिकमिथ्यात्वतोऽनंतगुणमिथ्यात्वंलोकोत्तरकृपाक्षिकइतिगाथार्थः ४८ एव उक्तेयावि
कंपापं अधमानमिकमाह जेनसिंव्याख्या यत्तेषांमानसिकंमनःसमुद्भवंपातकं तदवचकुर्मर्द्दनः केवलंपिनप्रभुःसमर्थः तत्कथमि

×तत्रयाऽनेन वाऽनुक्तमपे ४×२

मयोवरणव अन्नरेकुपतितऽस्तवत् येयेनावेप्रगते येयेपर्यायंप्राप्ते तत्तद्व्येतेनतेन नावेन प्रमाणं प्रमाणतयाव्यवहर्तव्ये यथाधन्नर
सचेनपरिणतेजलंविषव्यवहारस्याए इक्खादि रस. परिणते नतथेति गाथार्थः ४३ ब अथद्रव्यस्तिवेतस्यनावमधिकृत्यजिनार्परि
णामेदृष्टांतमाह जहएगो यथाएकोजिनप्रतिमा बद्धांजिदिट्ठिमती दृष्टयुक्ता एव निजरसतश्चनानुमासात् निजरूपेःस्वस्वश्रद्धान
स्यदृढिकरी यतएवमिथ्यादृष्टिपरिगृहीताजिनप्रतिमानतेषांसम्यक्त्व प्राप्तिहेतुस्तस्यैवश्रद्धानस्यदृढिहेतुर्यात् वि अतिनिश्चये ए
वंप्रायोद्रव्यमिदंनोपि तीर्थनपदुमानः अस्यश्रद्धानदृढिकरः अजितनिवेशिनाऽनुपयुज्यमानोऽजितनिवेशदृढिकरः नावेवमायरादिप्र
तिमापि जिनप्रतिमाबुध्यागृह्यमाणा श्रद्धानाय दृढिहेतुर्नोविष्यती तिशंकनीयं तथावस्तुस्वनावानावात् अतएव यथाकोचनमप्पको
दिइ सिघतोसाअदवइदंजंजेनावेणयं पमाणतेतेणनावेण ४२ जहएगोजिणपडिमा बद्धंहिंदिट्ठिविदिट्ठि
अणुसारा।निअनिअरुइबुद्धिकरी एवेअदवमजिणेदिं जीवोनणिद्दिणगणहरेहिं परमद्वइ ४४

×कथंकिं कारणम् पिनिजरसा गीश्रद्धानस्य दर्शनवत् दृश्यतेनादा इष्टान्तः ×२

×बुद्धा ४२ ×किंचसम्यग्दृष्टांतयाबुद्धिरेवामंनवात् नाद्दिरिहाश्रद्धा कृतिः जिनेद्राकृतितयासम्यग्दृष्टांयतिनासते ×२

वनबुद्धागृह्यमाणमकोचनमव नतथापाषाणाद्यकोचनमपिकोचनंहृह्यमाणं कोचनंस्यात् तत्कार्यकरणादित्यादिसोदाहरिसूत्रसि
द्धः इतिगाथार्थः ४४ ब अथपुनरपिदृष्टांतमाह अहवाएवाहरवा अहवेतिदृष्टांतांतर सूचकः अथवाअन्यतीर्थिकजीवोऽ
पिविष्णुवादिलक्षणोनैगमतः एवंजीवास्तित्ववादिनोपि परमार्थतोवस्तुगत्या नास्तिवादिनएवजिनेद्रोक्ताः सर्वेषामपितार्थंकरक
यथार्थंजीवस्वरूपानभिधानात् एवंवाऽज्ञानेनजिनप्रतियांतवादिनोप्यत्र गाथायांनिधायि चाद् नास्तिनिह्नवादिन इतिगाथार्थः ४५
ब अथयतएवंततःकिंकर्तव्यमित्याह तम्हाएवंव्याख्या येनकारणेनकर्मविवरवस्तोपमकिंचि करं तेनकारणेन अईदादि
भुसाध वेगुरवः केवल्यकोधर्मसिद्धि तिनामात्रेणनाधमाणोप्यजितनिवेशात्तज्ज्ञइतिगाथार्थः ४६ ब अथवस्तुसाम्यमकिं

×नच्चिअ पवाइणोतेजिणिंदुत्ता ४१ तणिवअरिहादेवो सुसाहुगुरुणोअकेवलीबुत्तो धम्मुत्तिनामभित्तं जासतोवद्यजिनिवेसो ४६ ×१स्वत्रं

१४

MEMORIAL

स्यापडुक्रमत्रयप्रकरणेचतुर्थगाथायां पंचमपादतया सूत्रपदेदंकृतिचयःकश्चि सूत्रपदेदंकृतिः तदपिवचनमुत्सूत्रं
यस्मात्कारणात् सूत्रार्थौजये सूत्रेवार्थेश्रद्धेयेयांचास्मिन्नाहारस्तत्राद्यौजयं तदपिवचपरंपरासंगतं परंपरासंतरेण सूत्रार्थौजयान्नं प्रथं किंच
मपिनम्या दितिजणितेमिथ्यांतं प्रतिपादितं तथाहि अहवाआगमतिविहंपन्नं अत्रागमे अणंतरागमे परंपरागमे तिद्वेयरागमे तथा
अत्तागमे गणहराणं सुत्तस्स अत्तागमे अत्थस्स अणंतरागमे गणहरस्सीमाणं सुत्तस्स अणंतरागमे अत्थस्स परंपरागमे गणहर
सुत्तस्सवि अत्थस्सवि णोअत्तागमे णोअणंतरागमे परंपरागमे सेसेसुतिन्नरि ए एते आगमे ज्ञातं श्री अनुयोगद्वारसूत्रे
कदेशोयथा अथवा अनेनप्रकारेणागमस्त्रिविधः प ज्ञप्तस्तद्यथा आत्मागमइत्यादि तत्रगुरूपदेशमंतरेणात्मनएवागमः आत्मा
गमः यथातीर्थंकरा णामर्थस्यात्मागमः गणधराणां सूत्रस्यात्मागमः स्वयमेवयोधितत्वात् अर्थस्यानंतरागमः अनेतरेचतार्थं
करादेशतयात् सूत्रेव अत्रेनाधिकारइत्यादि गणधरशिष्याणांजंबूस्वामिप्रभृतीनांसूत्रस्यार्थस्यचा
नंतरागमोऽव्यवधानेनगणधरादेवश्रुतेः अर्थस्यपरंपरागमः गणधराणांव्यवधानात् ततऊर्ध्वंजनवादीनांसूत्रस्यार्थस्यचानं
तरागमोनानंतरागमसूत्रकरणयोगात् अष्टमेपरंपरागमएव अनेनागमस्य तीर्थकरादिप्रत्यक्षवचनेन एकांतापेक्षया
चोनिवारयति मुखनास्त्रादिव्यापारमंतरेण तत्स्वादविशेषज्ञानानुपलब्धेः तत्स्वादविशेषज्ञानवत् एकांतवादिनिरपेक्षैकांतमात्रस्यैवनिवर्त्तनादिष्टत्वेऽपि क

अत्रस्त्रीप्रत्यक्षमाणादिन्यायेनुःधर्मस्तंत्र्यावत् सूत्रादीनांपरंपरागतानामेव नणितानि परंपरावाचनेनास्मार्यपरिपाट्येवोक्ता सावद्यार्थस्यान्त
पुनःकृपाकृपकेपितत्रस्यार्यपरंपरावत् ज्ञात्वात्यजनत्वं परिहरनत्वात् कृतस्तेयांसूत्रपदेदंकृतेयांनोनास्तिकृतःसामेति गाथार्थः ४२ ब

तइआगमु ऊसुमसमो परे परारुरकस्तरिसाइए फलमरिसो सुद्दजोगो मोरको मऊरो सामा[illegible] पर[illegible]

[illegible] जेणाइमेणवरोस्तरिकमोतेणादसविहविचत्ता मामायारीजीत्रेपि डंमिते आगमोसावि ५७

×तस्यापि×

×एवंरूपाय कल्पनिका दानाय घासमे नत×२

दना अष्टक्षतेनमिश्रेण ते अपि गुरुवादरभावाद् कथ्यमेतवतः प्राण ग्रथसंयत्नावत् ज्ञानाद्यर्थं निजगुरुवीक्षया व्याचार्यप्रश्रयेण त
ग्रतेषां कुरापामं चेद्ग्रन्थादगुरुवीक्षा याः परमगुरुत्वात् तुर्याकादीनांच नामतोपि गुरोरभावात् १० इत्थंरूपेण पर्यालोचनया दशविधादिधा
धुमः...वीरो ग्रन्थिसत्तारिक्रममंतरेण नग्रंनव तांतिष्ठति ते । एवंजीतव्यहारापि तद्यादि पंचविदेववहार यते ग्रागमे सुए ग्राणा
३धारणाजीए ५ इतिग्रीखानांगे नहीकोकदेशोयद्या व्यवहरणंव्यवहारः व्यवहारामुक्तरूपप्रवृत्तिनिवृत्तिरूपः इदृक्षतनिबंधन
वाद्ज्ञा...हारः तत्रागमोतेऽधी ग्रनेनेसागमः केवलमनःपर्यायावधिग्रर्वचतुर्दशकदशकनवकरूपः१ शेषं

कृतमाचारप्रकल्पादिकृतं २नवादिग्रवीणांकृतवेष्णतीद्रियार्थज्ञानाद्दुचेन सातेशयत्वादागमत्वव्यपदेशः केवलवादिति य
दगा...तार्थस्मरतोगृहीतार्थयादेदेशेतस्तत्र गतार्थनिवेदनायातिचारालोचनमितरस्यापि तार्थवस्तुविदानं मार्गज्ञगीतार्थेतविनेत
इत्याद्यपेक्षया यत्रापराध यद्यायाविशुद्धिःकृता तामवधार्य यदन्यत्तिव तार्थवतामेवप्रयुक्ते साधारणा वेयाव्यकरादर्शो
पग्रहकारिणोऽशेषानुचितस्यौचितप्रायश्चित्तपदानो पदर्शितानो धरणधारणेति ध नवाङ्गवाकेवलकालभावस्वरूप...ग्रा
मेदन नस्यादिपरिहानिमवेक्ष्य ग्रायश्चित्तदाने योवायत्रगच्छे स्तत्रातिरिक्तःकारणतःप्रायश्चित्तव्यवहरतः...
रात्रेस्वानुवर्तितस्तज्ञीतमिति यद्यप्यत्रावधिमनःपर्यायकेवलज्ञानानिमुक्ता पंचापि व्यवहारा स्तस्मिंस्तातिमेतरेण ...
तत्ग्रहणं किंविदधिना स्तस्परं परागतमपि नीर्घसमतत्कृषेणतीर्घमाप्तत्वान्यथाग्रवर्तितमपि माज्ञांव्यवहारो...
धीमितिबोध्यं

१७

×के इत्याग मवचनाति निसम्पूया एव वृत्तवंशुः पुस्तकदृष्टग्रन्थमेपतोगुरुणामकिंचित्करत्वा दिग्यादि स्वयमेवधिवांधि तद्यासुत्रणाएतस्य तद्धेसोसतुद्ध
मोक्षणुरुणांनेगेव नर ग्रन्थादेशगादिकंगुर्वधीनमेव नपुनःपुस्तकाधीनं नहिग्रन्थनमधिकृत्यकं ग्राचारांगादिकमुद्दिशंति ग्रनुजानंति ग्रनुजानं
तेवेतिगद्यार्घः पएव ग्रघागम गधस्याप्यनावेयद्यध्ययनादिसाम्ये दृश्यते तत्रगतिमाह जेग्रज्झण वारभ्य यदध्ययना ध्यापनमर्घादिजिनागमस्य२
रामूढलोकवचनतोवर्तते तत्तीर्घस्याकरणे नदानोवचनवत् विदुरे ग्रमितिगद्यार्घे ६० ब ग्रर ...धार्मिकाएतान्
दृष्टविधर्मापसमाचारीदृष्टपनेतत्रगतिमाह जेग्रज्झण्वास्या यदिदृजगति ...मता कर्षकाणांचडपरगतं
ग्रसमाचारीनोदृष्टा तज्ज्ञातानां तेनःसमुत्प नानालोकेजणएते नतद्दृष्टिकोयदृष्टणतज्ज्ञेये तदुदाहरण...
णाविसम्...त्पन्नोदृष्टिकःपुत्रादिव्यपदेशाविषयोपि तद्यविधलोकाँस्तोदयात् निजोदरेबस्व सम्मूर्छिमा वृश्चिका ...मा नकृति ×नास×४
लोकेतेवोदरकृमिरेनिर्गच्छंति तद्दृष्ट्वा व ...मेदृष्टिकाजाताइति ...मष्टपुत्रादिरूपेणलोकोक्तिःप्रवर्तते ...दि
धोत्पत्तिनि मित्तेजवति परमा परंपरा नजगत्यत्र व्यवसायिनोनवंति एवं शिक्षंतिवंधपलजिनदत्तादयोपि लोका ...दृष्टान्तकु ×नास×४
विकल्पकल्पसमुत्पन्नाः तद्यविधमायोपिदेशकगुरुरत्नावात् तदुपदेशासमुपलब्धुंविघ्यवनव्यपदिश्यमाना स्तुमायोपदेशके
पुस्तव्यतेज्ञावादितानवंति नेदृष्टिकोदाहरणेनगर्जेजवव्यपदेशावद्दशविधसमाचारीव्यपदेशोपि लोकतेणमानदुष्यति एवं ×पुस्तकी
तत्व्यातद्यपदेशइतिन्यायातद्गुरुशिष्यव्यवहारापिऊपाधिकाणांदृष्टिकोत्पत्तिवदवसातव्य इतिगद्यार्घः ६० ब ग्रघ रिक्तमदिता दीवमाधि
नः स्त्रीधर्म
रूपा
वमरेम
र्द्धेयामपि
विलयात्
एवं ××

रामूढलोग्रवचणात्र तेतिच्चस्सणुकरणे नडाणाव यणुघ्घविसत्रं ६० जंइहसमायारी दसहाभय कहगणाएगा
दिट्ठा तज्ज्ञायाणोलाए नणइतेविदुग्रादरण ६१ ग्रहवावेगागावी दोहणाकिरिग्राजुत्तस्स डुहया इत्रस्स

नांत्रिचोपिनफलदा जवतीत्यत्रग्रघवेतिप्रकारांतरे वाएवोर्घे एकैवगो दोहनक्रियायुक्तस्य
दोहनदिग्धेइत्यतक्रियायुक्तस्य दुग्धप्रदा नवति इतस्यतक्रियावियुक्तस्यजगणादृक्षः सूत्रगमयादिदेउ रित्यर्घः दोहनक्रियायु
परतंत्रा परायत्ता परंपरा गतामायगमेत्यर्थः ग्रत्र साधवोस्रोदृष्टांतः प्रतीत एवतथापि दियदर्शनोत्यवं एकःकश्चित्स्वावि

अथ परंपरलोपी [illegible] जमालिवन्मिथ्यादृष्टिः कृताशातिरुत्सूत्रप्ररूपणाद् जमुत्सूत्रप्ररूपणाद्यस्मात् तत्रार्षेतियानो घत्सनीकः स्यात् एवमपि ऊतो येनकारणेन [illegible] सूत्रमप्युत्सूत्रमपि आचार्यपरंपरया आगतं आगमेनाणं तु [illegible] मितिगाथार्थः पत्र अथ य आगमः

तथाहु इह आ० व्याख्या इदं प्रवर्त्तते आगमश्चिविधः आत्मानंतरपरंपरभेदः आत्मा चानंतरश्चपरंपरश्चेतिसमासः पूर्वस्य सतथा आत्मागमोऽनंतरागमः परंपरागमश्चेतिभावः तत्राद्यौ द्वौ गणधरशिष्यौ तौ जंबूस्वामिनौ तावित्यर्थः तृतीयश्चुतीर्थप्रदृश्यते भावतीर्थ

जंसुत्तमुत्तमाणं पडिणाइऊणसुत्तपमुद्दं आयरिअपरंपरएण आगयं आगमेनाणिअं पत्र इदं आगमो अतिविहा अत्तानंतरपरंपराभेदा दोगणहरसीसंता तइअं तिन्हप्पवित्तेतो पत्र सो आगमो अ आयरि अपरंपरविरहिआणं ऊहादइ तम्हा कुवक्खिआणं एसो आगमगंधाच्चसोवि पत्र जं अज्जत्ताणआनाणं ववहा

नुयायी तत्र पदं तिगाथार्थः पत्र ब अथ कुत्सितानि कानि किं संपूर्णमित्याह यो आगमो व्याख्या स आगमः अनंतरो [illegible] परंपरविरहितानां कुत्सितानि कानि यस्मात् नक्षत्रनेवत्तवेद तस्मात् कारणात् कुत्सितानि दिगंबरदिगपशयेतानां आगम [illegible] विनेह के कृतः पुष्फोडुववाइणोपि तिगाथार्थः पत्र अथागमगंधस्योच्यते यदध्ययनादिसमयं दृश्यते तत्रगंतिमाह [illegible] दध्ययनाध्यापनमधीत्य ऊनागमस्य × अतएवश्री सुधर्मस्वामिपिंडं दृष्टानामयाकृतमितिनिजविनयश्रवणविष्करणद्वारा स्वशिष्येविनयं ग्राहितः यद्यामयाकृतं तद्यद्यया किं [illegible] न्यः श्रावयितव्यो वतिगुरुविम्ब पारतं अत्रश्रवणज्ञानेक्रमेणैवकृतपरंपरायातमिति अन्यद्वाश्रूयतेसो तिकृतमितिनामापने [illegible] स्यात् किंउष्ट्रकदृष्टस्य दृष्टमितिसंज्ञा करेव्यास्यात् तद्यावत्मेयुकऊंलेखिय ज्ञोगवे त्रवहाणवे पित्रे [illegible] कुतरिदृइ १ तद्या आयरित्रत्रवणायाणं × स्मृसामवणं करा तेमिस्त्रिकाय ववहृति न लखिनाइवायावा १ तद्यो घृतावको हावमयव्यसाया गुरुरुआगमे विणयो मणि

× त्राणे × १

यारोत्रिगाथोक्ते दृष्टविपर्यज्ञानिरा धनक्रियाविरिष्टफलदेवुर्नवति इतरद्वा अन्यद्वा [illegible] ज्ञाना [illegible] चारविरहिता विपरीता अनिष्टफलदेवुंचाद्युर्गतिकसंसारपरिभ्रमणदेवुः यदागमः इमेदुवा लसंगंगणिपिंडगे अणाणाए विराहिणोः श्रुतो तेकारणे × अणे × ३ अणंता जीवा वाऽरेत संसारकंतारे पश्चिंद्रिएसु पडुप्पणेकाले संखवद्याडीवावाऽरेतए अणु पश्चिंद्रिएतिपाठः [illegible] चिंद्रिएस्संतितिति ज्ञानाचाराश्चजोदोहनक्रियावत् परतंत्रा परायत्ता आत्मायागस्याः आराधकश्च एतेनवक्ष्यमाणेषु सकावा [illegible] ज्ञानवादिनोनिरस्तावोद्धाः नहिकुसकसकायात् ज्ञानाचाराणांसेतदशक्तिस्तरिसेत तिमेतरेणाकृतज्ञानम विनसेनवतीतिदर्शितमितिगाथार्थः छ ब अथकुत्सकपरंपरावादिनंतिरस्कर्तुमाह कुत्सकपरंपरायाश्चा कुत्सकपरंपरागतो

आ णाणायारायपरंतंता छ कुत्सकपरंपरआयं मिछंतोजइजिणेविदंवंदी लिहणंपिपुस्तिवसयं विहिसवणे किंनआयरिं छ [illegible]

यदिमिछंतोनएतेतर्हि नाविकदापिदेवर्द्धिः श्रीदेवर्द्धिक्षमाश्र मणोयेण [illegible] शास्त्र दृष्टश्रुतानुसारेणनागार्जुनस्कंदिलाचार्यादिरपि स्यात् तत्एवकुत्सकपरंपरायाः प्रवृत्तेः यद्यपिकुत्सकं प्रागप्यासीत् परमायारोगादिःक्रियायुमिछंतोनासीत् अएवकुत्सकेलिखित इतिबोध्यं अन्यद्वाश्रीमहानिशीथ [illegible] मङ्करायसुपासनाद्ग्रंथे पनरसमं [illegible] ववहारमणहिविहिएवि सामण्णेवी एमभण्णिचत्तिन्हिव खवेउखवेउिए उद्दिद्दिआईहिंदेऊहिंवरुवेवत्रणापरिस्माउिश्चत्तिलिखितेनापविध्यादिति तत्रापीष्टापत्तिं दृष्टयितुमाह लिहणेतिति लिखनमपिपुस्तिकाया धीनं पुरुषायत्तं अकारादिवर्णानामाकृतिसंकेताद्यधीनत्वात् पुरुषपरिणामेनतेषांलिखनमपिनसंभवति न

× पुरुषवत्रागरी

× यतोयं दिगंबरीयः किं नतद्रूपदेशोपि यद्यकल्पदेशो विधेयस्तदा तावत् किं नतत्कृतं कल्पेषु तिर्यंचोपि क्रियारोपयंतीषणाचतुर्थीनाथमंतरेण
नो केपि राजोपदेशपरे कुर्वंतः प्रजानो न पुनस्तत्कृत्यस्यापि धर्मतयाऽवश्यं देवगतिगामुकत्वं [illegible] पुरा प्रवेशकरणेन तद्भवेदंडनाद्यस्यादि ×४

कै [illegible] रुक्तिघातदूषिता यातीर्घकल्पदंडकृतिस्त्रीनपुंसकाभिधानतिगधार्घः ८१ ब अथतद्गुणतिरस्वरूपमाह जोपुणएवमाख्या यःपुनरेवमुक्तः
क्रमपाक्षिकोनपुंसकति तीर्घकृतेवर्तमानानाममाकं नोदोषः इतिस्वरूपेणतेनानंतरंखलुनिंद्यते ममोहकर्मोदयाद्भवति श्रवेदकः सन् किंकु
र्यादेवाह णादिना इत्थंस्त्रीवेदनिदानंयत्कर्मोपार्जितं तत्स्त्रीवेदकर्मोच्यते यदागमः यत्रदिगणे दिक्षावासमोहस्त्रीवेदकर्मपुंवेदनपुंसकवेदं
त्रमगवेदगणेवा प्रगनामगणेवा कामासमापत्तेगणे तिष्ठति आणकरणेणेति श्रीस्त्यानार्धे तिगधार्धः ८२ अथतदनंतरंस्त्रीवे

जोपुणएवमाख्या अवत्तोतिन्नगरकयंविवहमाणएणं अमुणिएणकइदासो २ अथखलुममोहकम्मुदया ८२ तिन्न
गरस्सुवएसो यमाणमिहहोइनत्तणातक्किज्जे अणेसिमणहारयखलु तिन्नपवित्तीविदुस्सुया ८२ युक्तनिस्सामुं

ति तिन्नकण्याख्या इहअवत्तेतीर्घकरस्योपदेशःप्रमाणं नवतिनपुनस्तत्कृत्यं केषामन्येषां तीर्घकृत्यतिरिक्तानां तीर्घकृतांतु
तत्कृत्यमेवप्रमाणं अथवा यदितत्कृत्यस्येवापेक्षा तर्हि तीर्घप्रवृत्तिरपिदुर्लभ्या तीर्घपदात्तिरस्कृतनपुंसकात् नष्टतीर्घतीर्थ
कारस्यादितिगधार्धः ८३ ब अथ तीर्घकृत्यमाह गुरुनिण्णयारेखा गुरुनिश्रामंतरेणस्वविरकल्पिकानां नाधिकृतिर्यतो [illegible]
तथासुनिवेसार जोदरणादितिगक्रमः तथा-आवश्यकमु तयकालप्रतिक्रमणादिक्रियात्रपदेशः [illegible]
त्रादाने आदिशब्दात् [illegible] तीर्थकरस्यामनोदतीर्थकरस्यदेउ तीर्थप्रवर्तनात्कृत्यं इच्छाकारादिदशा
धर्मसामुसामाचारी आग [illegible] मादि अवदारणेसके स्त्राध्ययनाध्यापने गुरुसाक्षिकप्रायश्चित्तप्रतिपत्ति
ब्रह्मस्त्रीपशुप्रव्राजनं [illegible] दिसुनिधर्मेस्तीर्थकरस्यामनोवतीर्थस्यहेउस्तीर्घप्रवृत्तिक्रियास्वरूपस्तित्यस्मात्तीर्थं तेन

× णिक्खा यक्खायवएसमासुणिधम्मो तिन्नगरस्सामतो जम्हा तिन्नस्सहेउत्ति ८४ [illegible] २४
कालगमधिमवएसो दणेतह कालए सामायारीसमए नणिओ नल्लाणविसाणं ८५ ×

दृश्यधर्मीरजोहरणादिलिंगः एतेपिसाधुश्रावकयोःक्रियतेनायघातीर्घवर्तिनःसाधवस्तघाएतेपिएवंश्रावकाश्रपीत्रलपंतीतिएषा
र्घः ८८ ब अथदृष्टांतेनिराकरोति उज्ज्वयणव्याख्या उज्ज्वलनराज लमनुष्या नरसदृशा दृश्यमानात्रपिमनुजयोनिः ॥ मूल
व्य योनिकानजवंतिकिं उतिर्यक्योनिकापक्षेतघा कृपाकिकात्रपिमनुष्यसदृशा अपितीर्घबाह्याएवज्ञेयाइतिगधार्घः [illegible]
कारलिकमितिगधार्धः ८९ ब अथप्रतिबंधदारंनामाह पज्जोसव व्याख्या पर्युषणाचतुर्थी सयदिपर्वदिपर्युषणाकल्पस्यकर्त्तव्यताधिकारउक्तः
देयंतावत् अथवात्रादेयंकोकर्त्तव्य [illegible]

DOCTOR BHAU DAJI LAD MUSEUM
MEMORIAL

अदव ० व्याख्या अथवातिनद्विकाये कुया दृष्टांतोत्तरद्योतकः यथा चित्रलिखितः आम्रलुंबिमेलुक आम्रफलेलति
का शोभितः सत्कारः पाणिप्रसारणक्रियायुक्तः आम्रफल जिघृक्षया हस्तप्रसारणक्रियायुक्तं आम्रामाम्रफलेप
मपिपर्षमा न [illegible] मपिनदद्या दूतिगाद्यार्घः १०० ब अथ दार्ष्टांतिकमाह एवं क्रु० व्याख्या एवं चित्रलिखिताम्र
दृष्टांतेन कुपाक्षिकोपि आम्रामोकलकेणफलं सक्कल्पस्यर्थादिलक्षणं पत्रमपिनदद्यात् ३ तत्रदोषकाद्दिश्यो
नरकतिर्यक्षुपर्यटेति कदाचित्तीर्घोक्तिक्रियाकरणशीलोदेवेक्ष्यते तथापि देवदुर्गतावेवंजमालिवत्बोध्यः अथ
चित्रसत्कारकुपाक्षिकयोर्दोषमाह्यपि चित्रस्तूपमेतस्मात् चित्रेति चित्रमाश्चर्यं यकुपाक्षिकोदृष्टोपि दृष्टिदोषकरः
चित्रलिखितसत्कारस्तावद्योवनानंदकारीस्यात् अयंयापात्मादृष्टोपि दृष्टिदर्शनेतस्पदोषो नाशस्तकरोस्तीतिदृष्टि

अदवजदक्षिनलिदिठे मंदगारा अंबलुबिमंजुनो पालियसारणकिरिच्चा जुनेपत्तेपिनकुदिधा १०० एवं
कुवारिकाचित्र चित्तदिठाविदिट्ठिदोसकरा इत्थसुलिकुणे निउणो पन्निधातिब कप्पडुमं १०१

दोषकरः यदागमः ज जिणवयणुन्नाणं वयणेनासेनिजेउमणंति मदिट्ठीणं तद्देसणेपि मेमारवुड्ढिकरं १ [illegible] वनं
कुपाक्षिकदर्शनात् मिथ्यात्वेतत्तः मेमारहेतुरतस्तद्दर्शनेमद्दर्शनेनाशाद्भद्रदर्शनसंक्रांतात्र दृष्टि [illegible] मि
दं चित्रं नतुमकुपाक्षिकः कियदपत्तेनस्यादिवत् उच्यते तीर्थकुत्प्रणीतस्यैकांतरस्याप्यपलो [illegible] कं
पयम एकांतिकंपिदृक्कंजोनरोएस्सुत्तनिद्दिठं ससंरोत्रोतो विठु मिच्छदिठीजमालिवत्तिस्त्रीविशेषाए इतिस्त्र [illegible] मुणो दक्षः २००

न्यायः स्वस्मात्स्वस्य बाह्यताया अभेदवात् [illegible] दार्ष्टांतादिवद्बाह्यतायाः सापेक्षत्वात् इति [illegible]
अच्चिन्नागतस्यचउद्देशाघसुखात्रितस्यतीर्घस्यविद्यमानत्वात् ततोबह्यतायाः राकादीनांवक्रुत्रात्रेण [illegible]
यकांचत्तिकोष्ट्रिकादीनांमाक्षात्परंपरयावातीर्थनिर्गतत्वेन तीर्थबाह्यतायुक्तापरंपरयाकादीनांक [illegible]
अप्पजावात् कथंतीर्थबाह्यतेतिवत् सत्यं तीर्थात् बहिर्यानावमात्रेणवतीर्थबाह्यतायाविवक्षितत्वात् नतु [illegible]
नेत्यत्रविस्तरेण अथदृष्टानामफलप्राप्तिः सोक्षेपेणयथा श्रावणात् [illegible] वार्षिशिवस्तेदिगंबरात्तिः १विक्र [illegible]
११५०वर्षेवेदप्रामाण्यविप्रतिपत्तिः २वि०१२०६वर्षेजिनदत्तसूरीश्वरतरोत्पत्तिः ३वि०१२१३वर्षे [illegible]
यात् श्रीवालिकोत्पत्तिः ४ विक्रमे०१२३६वर्षेमाधिपोर्णिमीयकोत्पत्तिः ५ विक्रमे०१२५० [illegible] वर्षे श्रीलगणादेवनद्धा
त्यामागमिकोत्पत्तिः ६ विक्रमे०१५०८वर्षे स्थूलभद्रतिप्रेक्षावायात् प्रतिमानिषेधप्ररूपणामधिकृत्यलुंपाकत्सेक्का
त् लुंपाकमतोत्पत्तिः वेषस्तु रूपनाणाख्येनसं०१५३२वर्षे स्वयमेवपरिग्रहितस्ततोलुंपकविषधर्मोत्पत्तेः ७ वि
०१५८४वर्षे कडुकनाम्नोगृहस्थात् कडुकमतोत्पत्तिः ८ विक्रमे०१५७०वर्षे लुंपकमतीयवीजात्स्वात् बीजम
तोत्पत्तिः ९ विक्रमे०१५१२वर्षे [illegible] नागपुरीयतपागणात् पार्श्वचंद्रोपाध्यायात् पार्श्वचंद्रमतोत्पत्तिः १० इत्यादिवि
स्तरस्तुमत्कृतकुपक्षकौशिकमहस्त्रकिरणादवसातवइतिगाद्यार्घः १०५ ब अथैवं विधाः कुपाक्षिकाः किंवद्भवंतीति
दिदर्शयिषुः प्रथमंगाथाद्वयेन दृष्टांतमाह य [illegible] यजुर्वेदराजपाख्या राजावयुवराजश्चधात्मात्मजोतंपुरश्चेतिद्वंद्वः [illegible] स्त
त्रपुरवास्तव्यादय आदिशब्दात्ये सिद्धराजमंत्रिधनोमात्रिपुत्रादयोदामन्नामानश्चतत्रत्यनेषां यावत्पौराणां कुत्रापिव
णि [illegible] नादीनांव तत्र द [illegible] कुकरणं तन्नघापारवेष्णकुलीनस्त्रानियुणादकाः येनानाविधपंच [illegible] के

माणं ता घेत्तव्वं तह्मा तत्थ रित्थागो चेव जोएयव्वो ताघे बहिर्निवतान्नान्यतरदृश्यते इतिगाथार्थः २०३ ब अथ दिवाधी व्यसित्वाह तम्हा काण्व्वारेवा तस्मात् यतः पंचमी वादिनः स्तनिकस्यापि कालकाचार्यवत् प्रमाणं ततः कालक्षी र्यस्वा गमव्यवहारवान् इति ज्ञात्वा सुधर्मवत् सुधर्मस्वामिवत् वीरवत् तदुक्तं श्रीकालकाचार्यैरुक्तमपि दृहज्जगति ध र्मिणा प्रमाणं तावतीतिगाथार्थः ध ब अथ चतुर्थीश्रवर्तकः स्तरिरागमव्यवहारी न वेति विचारपत्रावपि तदुक्तव त्प्रमाणमेवेदमाह सो आगमववहारी सकालकाचार्यः तार्घे आगमव्यवहारी पुराणगंथानुसारतः क्षीर्णगंथा

सो आगमववहारी पुराणगंथाणुसारतेतिह इत्थारयुणनवयगरणं नाणित्तविदुहविजुगपवारो ध

जिगायतः तेक्षगंथाः श्री देमाचार्यगुरुश्रीदेववेंद्रस्तरिकृतनाणावृत्तिमल्लधारिहेमसूरिश्रीप्रकृतधर्मघोषसामाचारी त्रि गाथोद्धारश्रीकालकाचार्यकथा श्री देमवेंद्रस्तर्यधापिनश्री श्रनावेंद्रस्तरिकृतश्रद्धा यः तेषुश्वगर्दिलोच्छेदकारिणश्चकवेदितेनश्रीकालकसूरिणाघतिष्ठानउत्तातवाद्दणोयहात् पर्युषणाचतुर्थी पर्वतिथा तार्घेनवाल्फगुणा गर्दिलोच्छेदस्तुवीरात्संपद्यवर्षेचतुर्थेवर्षेतेति तवानिश्रावद्दर्ण्यो जिनभद्रगणिक्षमाश्रमणकालेकस्तरिणाव्यवस्थापितावृद्धी बलमित्रभानुमित्रनाग्नि वैउ क्तिकमादित्यादेनाविरुद्धौ किंवानिशीथचूर्णिकारेणापि त्रयश्चकालकाश्रमणत्रिभेदेनोक्तायथा सर्वत्रापि धरावासनगरी विषये

वक्रकिंदनाम्नोरगुरुः सुरसुंदरी नाम्न्याश्चतदेव्याः पुत्रः कालकनामा कुमारः विरागात्प्रव्रज्यां क्रमेणायुर्धर्मग्रंथमंदिरं स्वर्गणित्वाः सरस्वती नाम्न्याश्चसाध्वा न पट्टदो पशमनार्थमित्रं प्रबन्धमात्मिन्य प्रक्षालनार्थमित्रंस गर्दिलोच्छेदकारी ब लमित्रभानुमित्रनाम्नोः स्वनागिनेयायार्यनागिनेयस्यबलभानोः प्रपौत्रेणनाढ्यदृहद्वृत्तिकाद्यनिवरणनिर्गतः श्रीकालकसूरिः प्रति ष्ठानपुरंप्राप्तः तत्रसातवाहनपर्युषणाधर्मेण पंचमीतश्चतुर्थी पर्युषणापर्व व्यवस्थापितवान् एकदाश्रीमन्मेधराजिमत्रं प्रतिश्र मणोपासकभावतस्तस्यशक्रेणनिगोदविचारस्वायुःप्रश्नव्याकरणमंतर्मुहूर्तान्यूनत्वेनाख्यातमाख्यातं तदाकर्ण्यशक्रेणाविच्छिन्नः श्रीवीरात् संघश्चयउवर्षेविच्छेदेति तथा प्रबन्धावलिस्त्रिश्रीपादलिप्तसूरयेनमोवाधे श्रीवीरमुक्तिततः चउष्टयेचतुरशीतिसंयुक्ते व र्षाणांसमजायत मन्यमाना येषपंचम्यां क्षयः १ तथा श्रीमानतुंगसूरयो नूपइंदौधेसुधर पुनः श्रीपादलिप्तसूरिर्घेउप्रतिष्ठां व्यक्तंतत्र १ तथा तत्रास्ति बलमित्रभानुमित्रसख्यो रजाबलजिदाख्यः कालकाचार्यजामयः सर्वप्रियः प्रियोनिधिः १ नवाधनीत नवा नांमेतिविख्यातमयः कालकाचार्यनामेः सर्वप्रियः प्रियोनिधिः तत्रार्यषपुटानाम स्तरयोदिधयोदिता २ इत्यादिग्रंथकरे णश्रीकालकाचार्यश्रीपादलिप्तार्यश्रीआर्यषपुटाचार्यश्रीकालकाचार्यनागिनेयबलमित्रभानुमित्रनागिन कालमानेउक्तः तथापर्युषणाकल्पचूर्णिनिशीथचूर्णिप्रस्तुतिषुगणाद्दश्यते क्वयंघानुसारेणोक्तबलमित्रभानुमित्रनागिन योपलक्षितश्चतुर्थीव्यवस्थापकः कालकस्तरिरुक्तः तथा आधुनिकेश्वपियंत्रेश्च कविश्रीआर्यविक्रमसंवत्सरादिश्रीमन्मेधर जिनप्रश्नोपनतशक्रोत्पत्तौ श्रीकालकसूरिणा पर्युषणाचतुर्थीव्यवस्थापिता निरवद्येत्यादिनणितं एवंबहुमतिषपुटसार्यादय आचार्याः गर्दिलबलमित्रादयश्चराजानोयद्यपिनवंशेपितथापिक्रमादित्यानुपूर्वकालतासमानकालतायाश्चविवादोनेव अिघाः तथापि तथा तेवइसाए पंचमीए दसमीए एवमाइएसुपवेसु पज्जोसवेयव्वं णोअण्णयरेसु सामोत्तुच्च तिइत्थाणि ...हं

चत्तारिए अ पढे पक्खोसविज्जति आयरिएहिं अन्नया कयाइ कारणओ कालगयसीसेहिं विहरंतो नच्चासन्ने ग
इ तच्चयामावासंभिन्ने तच्चनयरीए बलमित्तभाणुमित्तरायाओ तस्सेव कणिट्ठो नाया नाणुमित्तो जुवराया तस्सिमे भगिणी नाणुमित्ती
नाम तीसे पुत्तो बलभाणूनामा सो अपज्जोसवणाए साहूपक्खवासंति आयरिएहिं अन्नेसु कहिए पडिबुद्धो यद्धा
विन्नत्तो तहिं अबलमित्तभाणुमित्तेहिं रुद्धेहिं कालगओ अपज्जोसविए निद्धमणकए कहं आयरिआ जाणंति जहाब
लमित्तभाणुमित्ता कालगयरिआणं जामिणीओ भवंति मायुलोत्ति काउं मए ते आयरंकाएंति अन्नुट्ठाणादिएहिं तेवठ
रोहिं अस्सा अपत्तिअं नणइत्ति एवमणुद्दवणामोडो वदाहिवाहिरो रण्णो धूओ धुणो धुणो अच्चंवीता आयरिएणं जिणिऊ छप
मिणवागरणो कए ताहे मोडुरोहिं आयरिएहिं पडिओ रायाणं अणुलोमेहिं विण्णविणमेति एएसिमिणो महाणुभावाए
विज्जाए पदेणए घेत्ति तेणं पदेणेजइरण्णोजएणगंति पायाणिवा अक्कमति तो अमिवंना वति ताहविसज्जेह ताहवि
मुक्किया अणेनणंति रण्णावाएणविसज्जिया कइसंघेसिनयरं किल रण्णा अणोयणाकासविया ताहेणिग्गया एव
माइआणेकारणाणं अंतरमेणनिग्गया विहरंतापइट्ठाणेनयरे पडिबोहिया पइट्ठाणसमणसंघस्सय अथकालग
हिंसदिट्ठं जावदेनागच्छामि ता वच्चह हिंनपक्खोसवेअव्वं तहत्तिवाहुरोहिं सावतेणोअकालगसंघेएंतस्संतं अ
भिमुहेएंतिगतेसमणसंघोअ महाविभूईएपविट्ठोकालगओ पविट्ठोहिअणाएअ नदेवयमुहपेक्खीएपक्खोसविधि
समणसंघेणयपडिवन्नेताहेसणाणिअंतद्दिवसंममलोआउविज्जाए इंदाअणुजाणंअज्जोदाहीति माझावइएअं
तोपक्खवासेस्सं तोबहीएपक्खोसवणाकिच्चं आयरिएणं नाणिअंएणयदंति अइपक्खोसवे ताहेनाणिअं जाणावि
नचउत्थीए पक्खोसविअव्वं आयरिएणंनाणिअं एवंनवत्तं ताहे चउत्थीएपक्खोसविअं एवेनुगण्णदाणेहिकारणिअंवत्त

३१

इंपवत्तिआ।सावव अणुमयासवहमाहणमित्यादि श्रीनिशीथचूर्णिकव्यतिकरवत्राव चूर्णिकरण दर्शनत
कालानेव पंचमीवत्तुर्थी पर्युषणापवृत्तिरभवत् अत्रचा इत्राणिकहंचउत्थीए अपज्जोसवणाविषयतात्पर्यादिशिष्येणो
दनाया अग्रेतनवाद् सापिप्रवृत्ति स्तेतापिवि रंतनकालीनेव अत्रचा एवमाईआपंकारणाणं अंतरमेणनिग्ग
याइत्यादिमेशायविकल्पवचनस्यैतवः प्रत्यासन्नायाःप्रवृत्तेः प्रायोबहूनांनिर्णयविषयवाद् निशीथचूर्णिकारादि
जिनदासगणिमहत्तरः यदुक्तं तिवरिसेण समवगे तिवणतितिग अरकसंवादहतिमं पढमत तिएहिं तिउत्तरजु
एहिंणामिकयंजस्स १गुरुदिणं चगणितं महत्तरत्तंचतस्सउद्दिं तेणकप्पादुणो विसेसणंमानिसीहस्स २इति
श्रीनिशीथचूर्णिपाठांतं अत्रप्रथमगाथायां जिनदासइतिस्वनामकेनात्मदर्शितं द्वितीयगाथायांउगणिचंयुरुद
त्तं महत्तरत्तंचगुरुणोवदृष्टेनदत्तमितिप्रदर्शितंबोध्यं गुरुभ्रात्यस्य श्री प्रद्युम्नक्षमाश्रमणः यदुक्तं सविसेसायर
जुत्तं काउंपणामंचअद्धदाइस्स पक्खसारवमासमणस्सय रणकरणाणुयात्तस्स १इतिश्रीनिशीथचूर्णेरादौ
श्रीप्रद्युम्नक्षमाश्रमणोपि सर्वगतश्रुतधरएव क्षमाश्रमणेतिमं ज्ञायास्तस्यैवोक्तवात् यदुक्तं वाईअरवमा
समणे दिवायरवा यगत्ति एगट्ठा पुव्वगयंसिअखुत्ते एसमद्दापवत्तेति १इतिविशेषावश्यकभाष्यवृत्तेः आचारप्रदीपस्य
अतएव अत्रादिहिंपिसिघसेणदिवायरवुद्दवा ईजरकयेणदेवगुत्त जसवद्धणखमासमण सोमरक्खुत्तनेमिचंद
×दासम×२ जिणदासगणिखवगरिसिपमुहेहिं सुगब्भहाणछत्रद्रेहिं बक्कमलिअंतिश्रीमद्धानिशीथोक्तश्रीजिनदासगणिनो
निशीथचूर्णिकारोनत्रिनामेनाभवते अस्यापि सर्वगतश्रुतधरत्वेन तच्चिष्यत्वेनवा माक्षिकयसंभवात् सर्वगत

स्कृतस्यापिप्रहृत्तिर्दृष्टा धिकानसेनवति यदागमः जेहदीवणंलोतदीव नारद्दवासेइमीसेणंवसप्पि
णीए दवाणुप्पिआणं पुव्वगए कवड्ढेकालं अणुसज्जिस्सइत्ति आगमणाओ एवंविरेतन घट्टा
याश्चतुर्थीपर्युषणायाः प्रवर्तकः आकालकाचार्यः निशाघट्टस्तिरिपिवर्षमद्यमध्यनिष्पन्नाअ तएव
निशाघट्टसंयिघावतुर्थीपर्युषणाव्यतिकरःकथितेनवा
वास दिवे दिणे दिणेकप्पेचगरणीश्कप्पववणाय नवमयतेण ३एदिं वुच्चिणासंघत्राणाएत्तिगाघोक्त
विचारव्यतिकरउक्तः यतस्तेषां निशाघट्टाभिरनुपट्टत्वात् अतएवकस्मित्प्रकरणादौ आगमव्यवह
रिप्रवर्तिता पर्युषणाचतुर्थीनिरवद्येवेतिलिखितंदृश्यतेतदानी मागमव्यवहारस्यविद्यमानत्वात् युग प्रधानव
चनमानकृतनिर्णयदाढर्यमेतदेवनमंनवतीति दत्ताक्षर्षधरःकालकसूरिति जार्णयंघाबुमारेणमिघं अ
धाधुनिकघकरणेनियघा तेणउनवमणदिंसमइक्कंतदिवसाणंत पज्जोसवणाचउत्थी कालगसूरीहितोतिविहा
१इतिगाघा अखंकाचार्येणकृतेतिसम्प्रदायज्ञायते परंकालसप्ततिका दापात्तिकाकल्प सातवाहनादिग्रंथे
दिघाधुनिकप्रकरणेषु क्वचि घघाट्टगाघेवलिखिता क्वचि ग्रंथेसंस्कृतगद्यपद्यादिबंधेनास्पएवनिर्णयोलि
खितोदृश्यते तघौष्ट्रिकछत्तमोदद्दविषोषधीकारेपि तेण३० १वासद्दिंदिणेण २मालोद्दणारुक्खा खेघाएसेण
कारित्तेनयवं पज्जोसवणाचउत्थी [illegible] दिन: चात्रमासंयत्रदृस्सीए ३ चत्रमासगपडिकमणं
पडिक्कमदिवसंमियत्रघिद्दोसंघो नवमयतेणत्रएदिं आयरणंतेपमाणंउ ध इतितो घोडासादिछत्तणाना दिग्रंथेवंस्तुयं

३२

एनलिंतं नीर्घाङ्कारादिषुयेतत्राघाचेत्तुदृश्यंनदृश्यते अत्रवयंविचारयामः घा योवक्रपुङ्कि काजाणीपत्रेषु अने
कविचारात्मकानिगाघाश्लोकालयकादीनि एकएकंयंत्रनामंधिक्रीकृत्य लिखितानिदृश्यते तेषुचकोष्ठिकाया स्प
विद्यघोक्तंस्थानमुपलभ्यते कस्यविद्विपरीतस्थानं कस्यविद्यन्यत्र ×नि× तोपिस्थानेनोपलभ्यते एतच्चाघोवक्रपुङ्कि कृतानो
पतापसेव अतएवाघाविनिश्चये यद्यपिश्रीदत्तावेवकालिकसूरिर्नदृश्यते तथापिङ्कडिकोयादृशावेकालिकसूरि
रुक्तो एवमारात्रिकप्रतिलघदीपादिविचारे श्रीभगवतीसूत्रंदर्शितं तत्र तस्यविस्तार स्वगोक्षापिनास्ति एवंस्वरूपतस्तेर
पिमंदेदृदोलावल्यो यद्यपिश्रीवदवस्तुरिक्तमाधुदिनचर्यायामियंगतोपलभ्यते तथापियदिग्रन्थेऽनिदत्तायोर्यलि
खिता तर्हिक्वाप्य त्रत्र वाद्दघालिखिताज्ञाविष्यतीतिमंनायते एवंनवपदप्रकरद्दतिग्रन्थेतिरप्यनेनैवप्रकारेणस्वम ष्टि
ता तथातत्रैव कृतषडावश्यकबालावबोधे चात्रद्दश्यद्द मुद्दिद्दपुणिमाअमिणीस्तुपडिपुन्नपोस्तद्दंसम्मं अणुपालेमाणो
विहरइत्तिसत्रत्र कृदेगत्तेण प्राकवर्षेनाधिकारे तद्दृत्तौ घणिमास्तुचतिस्रश्चपिचतुर्भीमकतिथिषु इत्येवपाठे म्रक्षि
मास्तुचतस्रश्चपिपर्यु षणा चतुर्भीमकतिथिषुचेतिपाठंपरावृ त्यालिखितं सम्मतितयाचंद्रीसूत्रे कृदेगदृतिरवदर्शिता ॥
एवमनेकेष्वपिङ्कडिकादिषुयघालिखितंदृश्यतेऽन्यत्रादृश्यद्दश्यतेतोलिखति तथाभोजदृविषोषधीकारेणापि तथालि
खितं नपुनस्तीर्घाङ्कारादिदृश्यतेति मंनायते कालसप्त तिकादिषु यत्रयघोक्तंगाघोपलभ्यते तत्रपाश्चात्यःप्रके
योपिनाविरुद्धः यतस्तत्रानधिकारप्रतिबघोबघ्नाममवाइत्यादिगाघाउ पलभ्यंते यत्रउतंगाघाक्वचि
दपापवादवर्तिनेनलिखितः मतुषट्कल्या ×अन्याअप्यधिका ×णक विचारवदनालोग तोपिमंनवति अनालोगेनु ×मा×

× गुरुसी) × ३

त्पक्षाः पुण्यानोपुण्यप्रकृतिलाभात् प्रत्यक्षाः दृश्यगोचरप्राप्ता नयुनः कदुकादिपुरुषवदतीन्द्रियाः इतिगाथार्थः ५ ×स्था×२
घोक्तसाधवः कादृशाः कादृशीचधर्मे नरेऽस्थितिरित्याह तस्मिन् व्यारक्ता तेषामुक्तलक्षणानां साक्षात्तो माज्ञातीर्थङ्कराद्
तस्तीर्थमाश्रयन्ते नविणतिच्चेति गोचरहि त्रिवचनात् निर्गताश्रवतीर्थीयत्रास्तीर्थंतिवर्त्तिचात् चात्र श्रमणेघोतिच्चमिति
वचना दित्येवमन्योन्यसंगत्यात् साधवनपुनरन्यापि तीर्थकराज्ञा तीर्थज्ञा तीर्थकराज्ञयोरभेदात् यतस्तीर्थं चतीर्थ
करगणधरितं ततः नमोतित्थस्सेत्यादिवचनात् तीर्थंचतीर्थकरस्थापितंति नगरस्थेतिवचनात् तस्थापि तत्थेन तीर्थकराज्ञा
वर्त्तिचात्तदाराधकमित्यन्योन्यसंबंधात् एतेनकृपाकिकास्तीर्थंकराज्ञोनमन्यंत तन्नायुक्तमितिस्थापितं ×स्था×१

तिमिंआणातिच्चस्साणा मावयतिच्चगरआणा जीवो धम्मेसंगं तस्सविइनविप्पसाए ३

र्थंकरस्यमेवधएवकस्मि त्रतएवमार्द्रपिकृपाकिकानिजनिजमार्गेप्रस्थापयंतःघायोवचोमात्रेणापिपुस्तकलिखितानुसारे
णावर्त्तयंतःस्वरूपयामश्रेवरूपेणकस्तक तवपदर्शयंतेनपुनःस्वधर्मस्थानिनश्रावीरमतीपयधाकृतं तदवशिष्यपरिशिष्या
दिकमेणसमागतंस्वरूपयामश्रतिनणंति तथोच्यमानेत्र ×ति× तीर्थंकराज्ञायाःधामाएवंस्यात् तीर्थंकराज्ञाचजीवस्तेनः
कृत्र धर्मेशंगेधर्मीःसर्वोदरा विरत्यादिभेदाधिनियतानुष्ठानतत्रकृतईशंगेत रेद्रुस्यांगंशरीरंतस्मिन् न धर्मे
नारेद्राकारपिंडेजीवकल्पातीर्थंकृदाज्ञे त्यर्थः यद्वाधर्मस्यांग सुशंगत मंगंशरीरंयस्यसस्वंग एवंविधोयोधर्मस्तत्र
धर्मस्यहिशरीरं पंचाचारपंचसमितित्रिगुप्यादिलक्षणे तज्ञदेवानामप्यतिवल्लभमतः शंगतनमेवनवति तस्यसजीवधर्मो
शरीरस्थास्थितिरवस्थानंवसनमिति त्यर्थः नविकानव्यात्रत्रसप्राणिनबाह्य कातर्कुकिंगासिनस्तद्रूपोयः प्रासादस्तत्र त्रस्तो

पिएजीवा प्रासादोदेवस्वरूपानामितिवचनात् प्रासादेस्थितिमान् तद्वाध्यमयीति त्रयं तावः जीवन्राजा प्रासादेमलोल
तिष्ठति जीव विमुक्तस्तुमृतराजा स्मशानगतचितायां तस्मात्स्यात् तद्वोक्तलक्षणो धर्मोपिजिनाज्ञासंकुकोविश्व
त्रज्ञस्तीर्थप्रासादेमलोलंतिष्ठति आज्ञा विमुक्तस्तुमृतकलेवरकल्पः कृपाकिकलक्षण स्मशा नेवानिर्देशात्सिद्धा
चितायां तस्मात् देवस्यात् यदुक्तं आणारहंडणकारी जइवितिकालंमहाविदेहेए एएवीआसयं सव्वंपिसिर
द्वयंतस्स।१ इति नादेवमाज्ञारहितस्यापिधर्मस्य मृतकलेवरकल्पं यदुक्तंतदयुक्तं तद्वेदवचनेप्रसिद्धत्वात्
तक्कंय एगोसाक्खगायस्सा कुणी सावन्नवसद्दोवा आ णाजुत्तोसंघो सेसोऽणआ हिये धारेति तथाचाज्ञारहितेध
र्मेवक्रियनेनापिप्रहतिरस्तांजनशलाकयापि मृतकलेवरेनेत्रोन्मीलनवदकिंचित्कर्त्तवेतिसम्यग् स्वाज्ञायाज्ञाया
एवप्राधान्यंमंतव्यं अतएवकिंविधर्मोदुष्टानमधिकृत्यपुरुषाद्ययेक्षयाविधिनिषेध वागमेप्रतीतो नद्याहि पे
चहिंमाणेहिंसमणेनिग्गंथ महानिज्जरेमहापज्जवसाणेभवति तं अगिलाए आयरियवे आवच्चंकरेमाणो १अगिलाएत्र
वज्झायावच्चंकरेमाणे २अगिलाए थेरये ०३ अगिलाए तवस्सि ० ४ अगिलाएगिलाणावा ५ इत्यादिश्रीस्थाना
गे आचार्यादीनांवियावृत्यंमहानिर्जरांगंभणित्वा तादृग्जिनकल्पिकानांनिषिद्धं तथाहुश्राकारादिदत्ताविधि
पिसामाचारीस्थविरकल्पिकानांपरलोकाराधनहेतुकेतिप्रतिपद्यतासोमध्येजिनकल्पिकानां मिथ्याका
रत्वविधीनांनिषेधिकीतत्करणेखिन्नोगृहस्थमधिकृत्यस्त्रोपदेशादयतिर्यत्रेवप्रतिपादिता तथा चत्रेवि नागा
नकृतस्यासुरकोतिपाणिद्यापिजिनकल्पिकानांतन्निषेधः तथा वहाणाइंअत्थत्तणेहिंआएसुहारखमाएनिस्सा या

एवमा... एगमित्थ्याए भवति नं परिआए परिआले तवे सुए लाभे पूआसक्कारे ति अत्रस्थविरकल्पिकानाश्रि
तपरिवारो निर्जराहेतुर्वेयनणितो जिन... कल्पिकानांचानिष्टत्वाद्धा तथाधर्मोपदेशो नच्चानंगमोपकारो
जिनकल्पिकौनिवासितः तथोत्सर्गापवादादावपितीर्थकृत्प्रकारेण स्थविरकल्पिकानां निर्जरादेतुर्जि
नकल्पिकानांबलवत्वानापवादो निषिद्धः ... तथागच्छो महाणुभागो जत्थ वसंता णिज्ज
रा विउला धन्ना आवकहाएऽऽकलवासंनमुंचंतित्तिनाणेणापिजिनकल्पिकानांगच्छनिर्गतत्वमेवोपदिष्ट
तथावार्यादिविनयादिकं मुक्त्वेगत्रबंधहेतुर्वेयनिर्जराहेतुर्वेयनाणितमपिजिनकल्पिकस्यानुषि
तं एवं जिनप्रतिमादेरपि विशिष्टप्रमादस्तुवेयनाणितोपिजिनकल्पादेरपि पूर्वविदोनिषिद्धः त
थाजिनकल्पिकाकल्प्यमपिस्थविरकल्पिकोद्धारं जिनेंद्रापितुके जिनेंद्रनिजिनालुतमंदानादिकंजिनेंद्राकल्प्य
मपिजिनकल्पिकादीनामर्घेषामपिकल्प्यं स्नातमा× साधुमुद्दिश्यकृतंउमाद्यनोतीर्थकृतोवत्फलंयेषामप्पकल्प्यं
नत्वेवंविषमंकथमितिचेत्रुच्यते तीर्थकरादिकेवलो तत्प्रथमतरं साधवेनामेवाहारंदेहके तच्चपात्रानीतंभत
तीर्थकृद्धन्यवद्विशिष्टंसाधवोनुंजते तथासंसाद्यमकल्प्यमत्तीर्थकृत कल्पंस्यात्तर्हि तीर्थकृद्वा दि
संपरिस्थापनीयंनवेत् पात्रासंस्थितेत्पादयोदोषान ×यदि× वेयुः तस्माद्विषमंनदोषायेति तथा कृत्व
ध्यानीतमनेषणीयमपि जानन्नपि केवलीभुंक्ते नतथाऽपरोपिसाधुस्तत्स्पृक्तव्यवहारस्तु नानाना
प्रतिषेधात्तावत् नभुंक्ते इत्यादिसमग्रपर्यालोच्य यदनुष्ठानंयथायस्याजितो कृतंतत्तथैवनं... क

एवंजकम...हित्था महित्थामोहेणणंतसुकेहिं इत्थपरमत्थविकरणं तिव्वछाया विकरलछा ए

एवंप्रायुक्तप्रकारेण धर्मेनरेंद्रादिदृष्टांतेनक्रमरहिताः परिपाटीशून्याये तेमोहेनमोहराजेनानेतदुःखेनैरकादिसंक्लेशै
र्हिताःसंजितानवंति मोहराजमत्रायांतथाविधनिदुःखान्यवमंति तत्रैवाकारिणोपिदुःखार्घिनएवभवंति नान्य अन्यथा

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

धर्मचक्रवर्त्तिन एवमेवायःस्तंभवत् मेवावाशामर्विके वनवति नहि लोकेयि को परिजनेवको नोजनंऊर्वेतराजोबलादेवाभंग
नादिक्रियोद्यतोनीषकलनाग्रहः कृतोवा प्रत्यक्तराजकोपादुःखनोगस्यात्. इत्यसुनाप्रकरणपरमार्थिनो धर्मकर्मनि
पुणः आस्तोसम्यग्तीर्घमवातीर्घछायापितीर्घविकुलवचनभाषणादिना तीर्घसमोपवर्त्तितापिकरलक्षोदस्तर्कतोऽन
क्षौ स्वर्गादिसमुद्भा तेऽलानवर्षतिपर्जन्यइति. वनकारणेकार्यविचारात् स्वर्गादिलक्षणहेतुत्वात् तीर्घछायापिल क्षण
वनएवते साधिकरणतितिक्षणेनछायवतादत्रिनिर्तिगाघार्घः ब अथप्रकरणोपसंहारमाह एवंपरव्याख्या अस्य

एवंपद्यासवणा संपइजुत्ताचत्रहि तज्जुत्ती सिद्धं तधम्मसायरं लिहिऊणं दससयगणं ११० इतिश्रीपर्यंतगाथा
तं श्रीनत्रयागणनजोनतोमणिश्रीहारविजयसुरीश्वरशिष्योपाध्यायश्रीधर्मसागरगणिविरचितसिद्धान्तस्य।
तपःसांवत्सरिकप्रतिक्रमणादिनियतानुष्ठानयुक्तापर्युषणासांवत्सरिकंपर्वसंप्रतिवर्त्तमानकालेश्रीकालकाचार्यदत्तानुज्ञा
देयावदित्यर्घः चतुर्घवनादपनीतचतुर्घवयुक्तो. नन्वनःसिद्धोक्तचेनपंचमीति तार्घेनतस्याःपरिहारात् तीर्घेनतीर्घकरेणसमकाले
चेनतीर्घकरादधिकत्वात् तद्युक्तिः दशगाघात्रातकेनगाघानीरातकंगाघात्रातकेदशभिरधिकंगाघात्रातकंदशगाघात्रातकेन
तेन सिद्धोतधर्मोसागरलिखिता सिद्धोतःसमस्तपदार्थव्यवस्थापनंसएवधर्मःसिद्धोतधर्मः कृतधर्मश्चासिद्धधर्मोयेन
इत्यर्घः तद्यत्कणोयःसागरःसमुद्रस्तस्माद्धिलिखिता दशोत्तरगाघात्रातकेनपिंडीकृता अत्रधर्मसागरइतिप्रकरणकर्त्तुर्नामोपि
स्तवितेनोध्यमितिगाघार्घः ११० ब इतिश्रीमत्तपागणेसुविहितायणीहारविजयसुरीश्वरशिष्योपाध्यायश्रीधर्मसागरगणिविरचिता
चोपजपर्युषणाव्याख्याकल्पवृत्तिरियमिति ब॥

पो० ३० प्र० ५५

MEMORIAL